PATVIRTINTA
Klaipėdos „Verdenės“ progimnazijos
direktoriaus 2021 m. gruodžio 21 d.
įsakymu Nr. V1-100

KLAIPĖDOS „VERDENĖS“ PROGIMNAZIJOS MOKINIŲ DARNIOS LYDERYSTĖS UGDYMO PROGRAMA

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos „Verdenės“ progimnazijos mokinių darnios lyderystės ugdymo programa (toliau – Programa) apibrėžia mokinių darnios lyderystės ugdymo pagrindines nuostatas, tikslą, uždavinius ir principus, nustato ugdymo turinio formavimo ir ugdymo proceso organizavimo bei mokytojų profesinio tobulėjimo kryptis Klaipėdos „Verdenės“ progimnazijoje (toliau – Progimnazija).

2. Programa siekiama įgyvendinti Progimnazijos direktoriaus įsakymu patvirtintos Progimnazijos darnios lyderystės ugdymo strategijos 2022–2026 metams siekius. Programa parengta, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr. V-1317 patvirtintomis Bendrųjų programų atnaujinimo gairėmis, Netradicinio ugdymo koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. V-299, atsižvelgta į Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ir Nacionalinės švietimo agentūros įgyvendinamo Europos Sąjungos struktūrinių fondų projekto „Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas“ rekomendacijas bei Progimnazijos bendruomenės narių siūlymus ir iniciatyvas.

II SKYRIUS
PROGRAMOS PAGRINDINĖS NUOSTATOS, TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

3. Programos pagrindinės nuostatos:

3.1. darni lyderystė Progimnazijoje suvokiama, kaip mokinio savitos mąstysenos formavimas, sąlygų sudarymas ugdytiniui išmokti aktyviai ir drąsiai veikti, kurti, realizuoti ekonomines, socialines ir aplinkosaugos idėjas, kūrybiškai jas pritaikyti kasdieniniame gyvenime;

3.2. ugdomos mokinių tradicinės dorovinės normos, tautinė ir pilietinė savimonė, ekologinės ir estetinės nuostatos, atsakomybė dėl savo tautos ir Lietuvos etnokultūrinio paveldo vertybių likimo, jų puoselėjimo ir išsaugojimo;

3.3. mokinių mokymas Progimnazijoje vykdomas teigiamos asmeninės ir į mokymąsi orientuotos lyderystės pagrindu;

3.4. mokinių asmeninės lyderystės ugdymas sietinas su savarankiško, atsakingo, pilietiško, gebančio projektuoti ambicingus gyvenimo tikslus bei juos pasiekti asmens ugdymu;

3.5. ugdomas mokinių gebėjimas padėti mokytis kitiems, mokytis iš kitų, paveikti kitų mokymąsi;

3.6. mokiniams suteikiamos galimybės įgyti naujus socialinius įgūdžius kasdienio gyvenimo situacijose. Užsiėmimai organizuojami, sudarant sąlygas mokiniams tarpusavyje bendrauti, pažinti ir suprasti vieniems kitus;

3.7. mokiniai skatinami siekti, kad žinios ir ugdymasis taptų svarbiu veiksniu, užtikrinančiu jų ekonominį ir socialinį tobulėjimą, skatinančiu efektyvų gamtos išteklių naudojimą, švarios ir sveikos aplinkos puoselėjimą;

3.8. pedagogai orientuojami siekti mokinių lyderystės potencialo stiprinimo, ugdant jų kūrybiškumą, verslumą, iniciatyvumą, atsakingumą, komandinio darbo įgūdžius ir kt.

4. Programos tikslas – ugdyti sąmoningą, iniciatyvią, tvirtus darnios lyderystės vystymosi pagrindus turinčią asmenybę, kurios įgytos žinios ir įgūdžiai įgalintų siekti ambicingų tolesnio mokymosi ir gyvenimo tikslų.

5. Programos uždaviniai**:**

5.1. derinti bendrąjį ir Programos ugdymo turinį;

5.2. ugdyti mokinių vertybines nuostatas, reikalingas socialiai atsakingai ir pasiruošusiai aktyviai veikti asmenybei;

5.3. stiprinti mokslinėmis įžvalgomis, kūrybiškumu ir asmeninėmis iniciatyvomis paremtą mokinių ugdymą ir ugdymąsi.

6. Programa siekiama:

6.1. darnaus ugdymo palaikymo: darnus ugdymas yra ugdymas, palaikantis tai, kas yra svarbu ir reikšminga, skatinantis ilgalaikę pažangą, taip pat įtraukiantis mokinius į ugdymo procesą intelektualiai, socialiai ir emociškai;

6.2. socialinių partnerių dalyvavimo: sustiprinti socialinį dialogą, partnerystę, bendradarbiavimą su socialiniais partneriais;

6.3. ugdymo turinio integravimo: skatinti ekonominių, socialinių ir aplinkosaugos veiksmų integralumą, kad jie būtų nuoseklūs ir vienas kitą sustiprintų;

6.4. ekologinio efektyvumo, kai „gaunama daugiau, panaudojus mažiau“;

6.5. mokslo ir žinių bei technologinės pažangos: ugdymas(is) turi būti pagrįstas šiuolaikiškais mokslo laimėjimais ir įžvalgomis, panaudojant naujausias aplinkai kuo mažesnį neigiamą poveikį darančias technologijas;

6.6. nuoseklumo ir tęstinumo: ugdymas organizuojamas, atsižvelgiant į mokinių asmenybės ūgties etapus, ugdymosi poreikius ir interesus pagal Programos bei Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintų bendrojo ugdymo programų turinį;

6.7. sąmoningo aktyvumo: per patyrimą, veiklą formuojamas pamatinis supratimas, kad, jungiant žinomas ir kuriant naujas idėjas, diegiamos inovacijos, kurios gali būti panaudojamos asmeninės ir visuomenės gerovei stiprinti.

III SKYRIUS
PROGRAMOS UGDYMO TURINYS IR ĮGYVENDINIMO BŪDAI. MOKINIŲ VERTINIMAS

7. Programos turinys, papildydamas bendrąjį pradinio ugdymo programos ir pagrindinio ugdymo programos pirmosios dalies turinį, apima mokinių žinių, gebėjimų ir įgūdžių stiprinimą šiose srityse:

7.1. asmenybės formavimo, sveikos gyvensenos, emocinės sveikatos skatinimo ir socialinio raštingumo;

7.2. kultūros savitumo, lietuvių kalbos ir literatūros, lietuvių etninės, istorinės kultūros paveldo išsaugojimo;

7.3. aplinkosaugos, atliekų ir vandens išteklių valdymo, nuotekų tvarkymo, biologinės įvairovės puoselėjimo, atsinaujinančių energijos išteklių (vėjo, saulės, vandens, biomasės, žemės gelmių energijos) naudojimo, oro taršos mažinimo;

7.4. ekonomikos, palankios aplinkai transporto sistemos analizės, išmetamų teršalų žalos, eismo saugumo, antrinių žaliavų perdirbimo, energijos gamybos, paskirstymo, vartojimo, taupymo, turizmo, poilsio, verslo organizavimo;

7.5. pilietinio, teisinio, finansinio, medijų ir skaitmeninio raštingumo bei kitose.

8. Ugdant pagal Programą, 1–4 klasėse:

8.1. bus integruojamos temos į privalomus dorinio ugdymo, lietuvių kalbos, matematikos, pasaulio pažinimo, muzikos, šokio, dailės ir technologijų mokomuosius dalykus (iki 20 procentų ugdymo turinio dalies);

8.2. mokiniams bus siūlomas Progimnazijos mokytojų parengtas bendrąjį ugdymo turinį papildantis pasirenkamasis ankstyvojo programavimo modulis: skaitmeninis raštingumas, kūrybinis programavimas, virtuali realybė, interaktyvių istorijų pasakojimas ir panašiai;

8.3. mokiniai galės rinktis neformaliojo vaikų švietimo programas: socialinis teatras, ekonomikos pagrindai, gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, matematikos ir menų srities (toliau – STEAM) ugdymo veiklos, modeliavimas ir kitos;

8.4. mokiniai mokysis tyrinėti, pažinti, įvertinti, lyginti, imtis atsakomybės už savo ugdymą, gebės pozityviai elgtis savo ugdymosi ir gyvenimo aplinkoje, patirs tikslingos kūrybos džiaugsmą, įgis atsakingo vartojimo, finansinio ir skaitmeninio raštingumo pagrindus, išmoks puoselėti šeimos, darnios bendruomenės ir tautos gyvenimo tradicijas, ugdysis pozityvią asmens būties pasaulėjautą, žmogaus ir gamtos darnos bei iš kartos į kartą perduodamos pagarbos gyvybei ir gėriui pojūtį.

9. Ugdant pagal Programą, 5–8 klasėse:

9.1. bus integruojamos temos į privalomus dorinio ugdymo, lietuvių kalbos ir literatūros, užsienio kalbų, matematikos, informacinių technologijų, gamtos ir žmogaus, biologijos, fizikos, chemijos, istorijos, geografijos, muzikos, dailės, technologijų, fizinio ugdymo mokomuosius dalykus (iki 20 procentų ugdymo turinio dalies);

9.2. mokiniams bus siūlomi Progimnazijos mokytojų parengti bendrąjį ugdymo turinį papildantys pasirenkamieji Programos moduliai: socialinė etika, ekonomikos inovacijos, verslo simuliacijos, programavimas ir kiti;

9.3. mokiniai galės rinktis neformaliojo vaikų švietimo programas: improvizacijos ir pojūčių teatras, kompiuterinė animacija, STEAM ugdymo veiklos, debatai ir kitos;

9.4. mokiniai mokysis bendradarbiauti, dirbti grupėmis, per pamokas naudosis skaitmenine mokomąja medžiaga (e_žemėlapiai, mokomosios kompiuterinės programos, internetinės-vaizdinės pateiktys ir panašiai) ir įranga, vykdys projektines veiklas, sociokultūrinius-pažintinius ir laisvalaikio renginius, organizuos mokomąsias ekskursijas, dalyvaus Progimnazijos bendruomenei naudingoje veikloje, užsiims kūrybine veikla, ugdysis poreikį patiems tirti ir pažinti, keliauti, domėtis ir aktyviai veikti.

10. Programa bus įgyvendinama, taikant pažangius, mokymąsi skatinančius metodus ir būdus: darbas grupėje, improvizacijos, tyrimai, simuliacijos, debatai, dalijimasis patirtimi, verslo projektų kūrimas, mokomieji vizitai, žaidimai, konkursai, praktinių, teminių, kūrybinių, verslumo, inovacinių dienų, savaičių, stovyklų organizavimas ir kita.

11. Ugdymui(si) bus panaudojamos Progimnazijos laboratorijos ir kitos praktinę veiklą skatinančios edukacinės aplinkos, aprūpintos interaktyviomis lentomis, išmaniaisiais ekranais, stacionariais, nešiojamais ir planšetiniais kompiuteriais, skaitmeniniais fotoaparatais, videokameromis, 3D spausdintuvais ir 3D akiniais bei kitomis ugdymui reikalingomis skaitmeninėmis priemonėmis.

12. Nuotolinio ugdymo(si) proceso organizavimo metu Programos vykdymui bus naudojama Progimnazijos virtuali mokymosi aplinka, individualūs mokytojų tinklaraščiai, skaitmeninės užduotys ir pateiktys, viešieji skaitmeniniai ištekliai: socialiniai tinklai, skaitmeniniai vadovėliai, mokomosios programos ir vaizdo pamokos, elektroninis dienynas, paštas ir kitos.

13. Ugdymo(si) pasiekimų vertinimas:

13.1. mokinių individualiai pažangai įsivertinti bus pildydamas vertinimo aplankas „Kaip man sekasi?“, kuriame sistemingai bus kaupiami mokinio pasiekimus iliustruojantys darbai (priedas);

13.2. baigiant Programą ar jos dalį, bus vykdomas baigiamasis projektas, kurio metu mokiniai galės atskleisti savo įgytas (patobulintas) kompetencijas ir pademonstruoti vertinimo aplankuose sukauptą medžiagą.

IV SKYRIUS
PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAS

14. Baigę Programą, 1–8 klasių mokiniai įgis:

14.1. vertybines nuostatas ir įgūdžius: iniciatyvumo, veiklumo, kūrybiškumo, atvirumo kaitai, ieškojimams, naujoms idėjoms, pagarbos gyvajai ir negyvajai gamtai, atsakomybės už jos išsaugojimą bei racionalų išteklių naudojimą, rūpinimosi kitais, neabejingumo viskam, kas vyksta šalia, atsakomybės už save, savo veiksmus, savigarbos ir pagarbos kitiems, įvairiose gyvenimo srityse savo veiklą grindžiant darnaus vystymosi principais, humanizmo ir demokratijos vertybėmis, savitarpio supratimu, tarimosi ir susitarimo dvasia ir kitus;

14.2. gebėjimus: plėtoti savo kūrybines ir mąstymo galias, plėsti akiratį, mokytis mąstyti savarankiškai ir prisiimti atsakomybę už savo sprendimus, kritiškai mąstyti, gebėti argumentuoti, ieškoti, atsirinkti ir vertinti informaciją, ugdytis asmens savybes, padedančias siekti geresnės gyvenimo kokybės (mokymasis būti), susiplanuoti ir atlikti stebėjimus bei bandymus, gebėti įgytas žinias struktūruoti ir jas taikyti, kuriant socialines ir technologines inovacijas, kurti kompiuterinę animaciją, kompiuterinius žaidimus, edukacinius filmus, valdyti robotus-konstruktorius, kurti idėjas, jas įgyvendinti praktikoje, įgyvendinti projektus, juos pristatyti savo klasės draugams ir Progimnazijos bendruomenei ir kitus;

14.3. žinias ir supratimą: priimti ir įgyvendinti darniam vystymuisi palankius sprendimus (mokymasis veikti), pažinti visuomenės darnaus vystymosi dėsningumus ir jų raišką asmens, bendruomenės, valstybės ir pasaulio lygmeniu (mokymasis mokytis), suprasti modernias mokslo sritis, plėtojančias kompiuteriką, gamtos ir socialinius mokslus, atlikti stebėjimus ir bandymus, rezultatus pateikti žodžiu ar raštu, suprasti savo gyvenamosios vietovės, Lietuvos, Europos ir pasaulio istorijos raidą nuo seniausių laikų iki šių dienų ir kita.

V SKYRIUS
MOKYTOJŲ PROFESINIO TOBULĖJIMO KRYPTYS

15. Siekiant užtikrinti Programos tikslų ir uždavinių įgyvendinimą, mokytojai planingai tobulins savo profesines kompetencijas:

15.1. gebėjimą atidžiai išklausyti mokinius ir įkvėpti juos dirbti komandoje, palankiai vertinti mokinių asmenines iniciatyvas bei asmeniniu pavyzdžiu mokiniuose formuoti tikslingos ir socialiai atsakingos veiklos vertybines nuostatas;

15.2. įgūdžius atpažinti mokinių ugdymo rizikas ir jas laiku pašalinti, ugdytiniams skirti asmeninį tobulėjimą skatinančias veiklas ir atsakomybes bei rezultatyviai organizuoti mokinių praktines veiklas, kurti projektus ir juos įgyvendinti;

15.3. mokėjimą rengti darnios lyderystės ugdymui reikalingas pasirenkamąsias, neformaliojo vaikų švietimo programas ir modulius, skaitmeninę mokomąją medžiagą, parinkti veiksmingiausias ugdymo priemones ir kitas.

VI SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Programos vykdymo priežiūrą atlieka direktoriaus pavaduotojai ugdymui, įgyvendinimą koordinuoja Progimnazijos direktorius ir atsiskaito Progimnazijos bendruomenei, pateikdamas apibendrintus rezultatus metinėse veiklos ataskaitose.

17. Programa atnaujinama, atsižvelgiant į kintančius Progimnazijos bendruomenės narių švietimo poreikius ir ugdymo galimybes Progimnazijos direktoriaus ar savivaldos institucijų iniciatyva.

18. Programa skelbiama Progimnazijos interneto svetainėje ir virtualioje nuotolinio mokymo platformoje.

_____

Klaipėdos „Verdenės“
progimnazijos mokinių darnios
lyderystės ugdymo programos
priedas

MOKINIO INDIVIDUALIOS PAŽANGOS VERTINIMO APLANKAS
„KAIP MAN SEKASI?“

Kriterijus	TAIP				SIEKIU	KOMENTARAI
Žinau, kur rasti informaciją						
Panaudoju reikiamą informaciją tikslui pasiekti						
Moku savarankiškai atlikti tyrimą, stebėjimą						
Pasiūlau prasmingą kūrybinę idėją						
Suplanuoju, kaip idėją įgyvendinti						
Įgyvendinu idėją						
Bendradarbiauju su kitais						
Objektyviai įsivertinu, kaip pavyko įgyvendinti idėją						
Moku vadovauti grupei						
Atpažįstu savo jausmus, emocijas ir saugiai juos reiškiu						

_____